

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 75 0 К 056778 24 Кжж
Бањалука, 06.11.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Даниеле Миловановић, као предсједнице вијећа, Светлане Марић и др Владимира Симовића као чланова вијећа, уз учешће записничарке Ање Давидовић, у кривичном предмету оптуженог З. У. због кривичног дјела тешка крађа из члана 226. став 1. тачка 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца Стефана Радића из Окружног јавног тужилаштва Бањалука - Подружна канцеларија Мркоњић Град, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 75 0 К 056778 23 Кж од 25.04.2024. године, у сједници вијећа одржаној у присуству оптуженог и његовог браниоца, адвоката Слободана Перића из Бањалуке, 06.11.2025. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Уважава се жалба окружног јавног тужиоца Стефана Радића из Окружног јавног тужилаштва Бањалука - Подружна канцеларија Мркоњић Град, укида пресуда Окружног суда у Бањалуци број 75 0 К 056778 23 Кж од 25.04.2024. године и предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањалуци број 75 0 К 056778 23 Кж од 25.04.2024. године, дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог З. У., преиначена је пресуда Основног суда у Мркоњић Граду број 75 0 К 056778 22 К од 18.11.2022. године, тако што је на основу члана 298. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске (надаље: ЗКП РС), оптужени ослобођен од оптужбе да је учинио кривично дјело тешка крађа из члан 226. став 1. тачка 1. Кривичног законика Републике Српске (надаље: КЗ РС), за које је том пресудом оглашен кривим, док је у преосталом дијелу одбијена као неоснована жалба браниоца оптуженог и потврђена иста пресуда у дијелу којим је одлучено о враћању предмета оштећеном Д. П.. Истом је пресудом одлучено да трошкови кривичног поступка из члана 96. став 2. тачка а) до ђ) ЗКП РС, као и нужни издаци оптуженог и нужни издаци и награда браниоца, падају на терет буџетских средстава.

Против те пресуде жалбу је благовремено изјавио окружни тужилац Стефан Радић из Окружног јавног тужилаштва Бањалука - Подружна канцеларија Мркоњић Град, због погрешно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи и првостепена пресуда преиначи тако да се потврди првостепена пресуда Основног суда у

Мркоњић Граду број 75 0 К 056778 22 К од 18.11.2022. године или да се побијана другостепена пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно одлучивање.

У одговору на жалбу, бранилац оптуженог З. У., адвокат Слободан Перић из Бањалуке, побија наводе жалбе тужиоца и предлаже да се као неоснована одбије и потврди побијана другостепена пресуда. У одговору је тражено да оптужени и бранилац буду обавјештени о сједници вијећа.

На сједници вијећа која је одржана у складу са чланом 318. став 1. и 3. ЗКП РС, оптужени и његов бранилац су остали код свих навода одговора на жалбу тужиоца и приједлога да се та жалба одбије као неоснована.

Суд је испитао побијану пресуду у складу са чланом 320. у вези са чланом 333. став 2. ЗКП РС, имајући у виду све наводе жалбе и одговора на жалбу, као и стање предметних списа, па је утврдио да је жалба основана и одлучио као у изреци овог рјешења, из разлога који слиједе.

Наводи жалбе су у озбиљну сумњу довели кључни закључак другостепеног суда „да се на основу доказа који су изведени на главном претресу и код чињеница које је правилно утврдио првостепени суд, не може поуздано и са сигурношћу закључити да је оптужени извршио дјело описано у оптужници, која је измијењена на главном претресу 15.11.2022. године, јер нема доказа који поуздано и са сигурношћу указују на оптуженог као извршиоца или саизвршиоца овог кривичног дјела“.

С тим у вези тужилац основано у жалби указује да другостепени суд за овај закључак, као једини аргумент наводи претпоставку да је оптужени могао и на неки други начин прибавити предмете који су отуђени из куће оштећеног, а не само проваљивањем у ту кућу, на начин описан у оптужници. Када не прихвата наводе одбране оптуженог - да је те предмете (два ножа и сатару) купио прије пет година у Новом Саду и прихвата закључак првостепеног суда да их у том случају не би држао скривене на тавану своје куће (гдје су приликом претреса пронађени), другостепени суд се не одређује, ни апроксимативно, о том другом начину прибављања отуђених ствари. Једнако тако је другостепени суд, прихватио као правилну оцјену првостепеног суда о неприхватљивости одбране оптуженог да је пиштољске метке, који је непосредно након инкриминисаног догађаја предао З. М., посједовао од раније (кад је имао и пиштољ), сматрајући несумњиво доказаним да се ради о муницији која је отуђена из куће оштећеног, који ју је и препознао по специфичном оштећењу које је сам начинио на кутији у којој је била упакована. Дакле, и у погледу ових предмета крађе, другостепени суд сматра да их је оптужени могао прибавити на неки други начин, а не онај који је сам навео, нити онај који наводи оптужба, не стављајући у изглед о којем би се то начину могло радити.

Стога се наведени кључни аргумент другостепеног суда да је оптужени могао доћи у посјед отуђених ствари и на неки други начин, а не само провалом у кућу оштећеног, показује арбитрарним, а не изведеним у складу са правилима по којима се врши оцјена доказа и утврђује чињенично стање у кривичном поступку, на што је жалбом основано указано.

У својој пресуди другостепени суд наводи да је из куће оштећеног предметне прилике отуђен и пиштољ, пронађен „код трећих лица“, која нису предложена као

свједоци „тужилаштво у том правцу није изводило доказе на главном претресу“. Остаје нејасно на основу којих је доказа, изведених на главном претресу пред првостепеним судом, то другостепени суд утврдио (код чињенице да није отворан претрес пред другостепеним судом), а јасно је да крађа пиштоља није ни била предмет оптужбе, па ни доказивања од стране тужиоца, нити се на те околности бранилац позвао у жалби, побијајући чињенично стање утврђено првостепеном пресудом.

Уз то се у образложењу побијане пресуде наводи да је неприхватљив закључак првостепеног суда о доказаности оптужбе јер „нема доказа који би оптуженог довели у везу са радњом проваљивања куће оштећеног, попут отиска прста, биолошких трагова или других доказа који би макар посредно указивали да се оптужени у критично вријеме налазио у близини куће оштећеног“, што имплицира став другостепеног суда да се провална крађа може на несумњив начин доказати само ако за то постоје непосредни објективни докази, што је неприхватљиво. У ситуацији као што је конкретна, када изостану биолошки или неки други објективни трагови на лицу мјеста провалне крађе, а не постоје ни очевици тог инкриминисаног догађаја, може се доказивати да је оптужени извршилац дјела и посредним, објективним и субјективним доказима, кад ти докази потврђују тако затворен и чврст круг чињеница, које недвосмислено указују на кривицу оптуженог, као једину рационалну одлуку. Овај начин доказивања путем посредних доказа, подразумеива висок степен логичког закључивања, какав се очекује од судова у контексту њиховог овлашћења да одлучују слободно.

Све то је другостепени суд очигледно изгубио из вида приликом одлучивања о жалби изјављеној против осуђујуће првостепене пресуде и доношења побијане пресуде којом је другачије од првостепеног суда оцјенио доказну вриједност изјава саслушаних свједока и објективних доказа оптужбе, који су изведени на главном претресу пред првостепеним судом, не дајући за то потпуне и прихватљиве аргументе, на што је жалбом тужиоца основано указано.

Због свега наведеног овај суд налази да су основани приговори жалбе тужиоца да је побијаном пресудом погрешно утврђено чињенично стање, због чега је исту нужно укинути и предмет вратити на поновно одлучивање о жалби браниоца оптуженог, којом се побија првостепена пресуда, а како је одлучено изреком овог рјешења на основу члана 333. став 3. у вези са чланом 329. став 1. тачка б) ЗКП РС.

У поновном поступку, другостепени суд ће одлуку о жалби браниоца оптуженог донијети у складу са чланом 320. ЗКП РС, испитујући првостепену пресуду у дијелу којом се жалбом побија (имајући у виду све наводе жалбе) и по службеној дужности да ли је на штету оптуженог повријеђен кривични закон, имајући у виду и разлоге из овог рјешења. Тиме ће бити у прилици да донесе правилну и закониту одлуку у овом кривичном предмету, одлучујући у сједници вијећа, или на претресу у складу са одредбама члана 319. ЗКП РС. Претрес пред другостепеним судом ће се одржати ако је потребно да се због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања изведу нови докази или понове већ раније изведени и ако постоје оправдани разлози да се предмет не врати првостепеном суду на поновни главни претрес. Без одржавања претреса се првостепена пресуда може преиначити на основу члана 328. став 1. ЗКП РС само ако суд сматра да су одлучне чињенице у првостепеној пресуди правилно утврђене и да се с обзиром на утврђено чињенично стање, по правилној примјени закона, треба донијети другачија пресуда, а према стању ствари и у случају повреде из члана 311. став 1. тачке ђ), е), и) и ј) ЗКП РС, а не и уколико сматра да је чињенично стање првостепеном

пресудом погрешно утврђено, што другостепени суд такође мора имати у виду приликом одлучивања у поновљеном поступку.

Записничарка
Ања Давидовић

Предсједница вијећа
Даниела Миловановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић